

## Övningsuppgifter i Tillämpad Logik DV1

Uppgifter markerade (B) ger *bonuspoäng* som kan tillgodoräknas vid den skriftliga tentamen. Bonusmarkerade uppgifter löses och presenteras vid lektionen den 12 oktober. (Fler uppgifter för denna lektion kommer att delas ut den 9 oktober.)

1. (B) Använd metoden från fullständighetssatsens bevis (se Sigstams kompendium) för att bevisa eller falsifiera följande sekventer.  $P, Q$  är unära predikatsymboler,  $R$  är en treställig predikatsymbol.

(a)  $\forall x (P(x) \supset Q(x)) \longrightarrow \exists x (P(x) \wedge Q(x))$ .

(b)  $\forall x \exists y \forall z R(x, y, z) \longrightarrow \exists x \exists y \exists z R(x, y, z)$ .

2. (B) Argumentera för att om  $\varphi \longrightarrow \psi$  är en valid sekvent vars båda led endast innehåller de logiska operatorerna  $\forall, \exists, \wedge$ , så har sekventen ett bevis i sekventkalkylen som bara använder reglerna för dessa operatorer och logiska axiom av formen  $C, \Gamma \longrightarrow \Delta, C$ . Betrakta nu en godtycklig sekvent  $\varphi \longrightarrow \psi$ . Diskutera om det finns några begränsningar på formen av  $\varphi, \psi$  som garanterar att sökprocessen i beviset för fullständighetssatsen avstannar efter ändligt många steg, med bevis eller motmodell som resultat.

3. (B) Låt  $P$  vara en binär predikatsymbol. Låt  $\varphi$  vara formeln

$$\forall x \neg P(x, x) \wedge \forall xyz (P(x, y) \wedge P(y, z) \rightarrow P(x, z)) \wedge \forall x \exists y P(x, y).$$

Visa att  $\varphi$  bara har oändliga modeller.

4. (a) Låt  $\Gamma$  vara en mängd av första ordningens formler — en teori. Visa att om  $\Gamma$  bara har ändliga modeller, så finns ett tal  $n$  så att varje sådan modell har högst  $n$  element. (Ledning: kompakthetssatsen.)  
(b) Dra slutsatsen att det inte finns någon första ordningens teori  $\Gamma$  vars modeller utgörs precis av de ändliga partiella ordningarna.
5. (B) En graf är en icke-tom mängd med en reflexiv och symmetrisk relation. Grafen är *sammanhängande* om varje par av noder kan förbindas med en ändlig följd av bågar. Låt  $L$  vara språket som består av den binära relationen  $R$ . Finns det någon sluten  $L$ -formel  $\varphi$  så att för alla  $L$ -strukturer  $\mathcal{A}$  gäller

$$\mathcal{A} \models \varphi \iff \mathcal{A} \text{ är en sammanhängande graf ?}$$